ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველოს პარლამენტის
ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩახრუხაძე

თამარიანი

ჩახრუხაძე
თამარიანი

თამარიანი

ქება მეფისა თამარისი

[შესავალი]

1. 1. მო, ფილოსოფნო, სიტყვითა არსნო, თამარს ვაქებდეთ გულისჴმიერსა! 2. დიონოსითგან, ვით ენოსითგან სრულნი ქებანი ამძლეთ ძლიერსა! 3. სოგრატ სიბრძნითა, სარამა გრძნითა ვიყვნეთ, ვერა ვიქმთ საწადიერსა; 4. უმიროს, პლატონ სიტყვა დამატონ, თვით ვერა მიჰხვდენ შესატყვიერსა. 2. 5. არისტოტელო, ბრძენთა ტომელო, თუ არა შესძლებ ენა-ძლიერსა, 6. ათინას თქმულა, სიღრმით დანთქმულა:ვერავინ სრულ-ჰყოფს მას მეცნიერსა. 7. გულისჴმის-ყოფად, გონება-ყოფად მისთანისათვის მაძებნიერსა; 8. ვინ გული ესე სიბრძნითა სთესე, ანუ ვის ძალ-უძს შენგან მიერსა? 3. 9. ჴელ-ვჰყოფ კადრებად, ქებად დარებად, მჭვრეტთა ვაუწყო გონებიერსა: 10. ღაწვი მწყაზარი - ა, მულღაზარი, უგავს ელობა კრონოს ციერსა. 11. ნაელვებითა, მზისა ვნებითა ცისკროვნად ვხედავ შუქ-მოსიერსა. 12. აჰა, მზიანად, მიზეზიანად მთვარესა გაჰჴდი უნათლიერსა.

I 4. 1. ვინ ჩნდა ეგმისად, მსგავსად აწ მისად წინასწარ მთქმელი მისთა მთქმებულად

2. თუ ვერვინ გნახის, მით ივაგლახის, შეიქმნებოდის განცვიფრებულად; 3. ვერ მრავლებისა გატევრებისა, თამარ, შენ გიცნობ განცხადებულად! 4. ჩვენ ვთქვათ: “ეს რად ჰგავ? - ზეციერად ჰგავ შვიდთა მნათობთა დაშვენებულად”. 5. 5. მოუბარისა მის მდუღარისა დილარგეთისგან აღშფოთებულად 6. ბროლისა ველსა, თვალ-უწდომელსა, ინდონი ეყვნეს დამონებულად. 7. შუქნი კრთებიან, ემუქფებიან, ზუალ იჩინებს დაქადებულად. 8. გულისა ნებო, მზეო, ინებო, თამარ ჩანს შენად რუსხა მკლებულად. 6. 9. თუ მოვანება გწადდეს, თუ ნება, ვისგან უფრო აქვს დამეტებულად, 10. ვის ძოწეული, ვარდ-გაწეული ღაწვი უმწყაზრობს განბრწყინვებულად, 11. ვინ ჩნდეს სამყაროს, ალვა აყაროს, ან თამარ

ჩნდების განმთავრებულად, 12. მეშურნეობდეს, რად მიმყვანობდეს, რომე ვინ იყოს მოშორვებულად. 7. 13. ლერწამ ტანისა, საროსა ხისა მიმსგავსებულ ხარ განკვირვებულად! 14. თავსა კლვად სდებდეს,ხვეჭით ეძებდეს შენსა ნახვასა მიახლებულად. 15. ვინა შვენებდენ, სულთ აშენებდენ, სამონოდ მოგცენ ერთ-უფლებულად. 16. ბნელი თუ უყო, ელვა განუყო, მაშინც არ ითქმი დაბნელებულად. 8. 17. მე თუ ვსტირ ოდე, ვისღა ვსტიროდე, თუ არ შენ გჭვრეტდე დადუმებულად? 18. დავით მჴნე, ბრძენი, რომელსა ზენი ჴდად-ჰყოფენ ზესთა წარჩინებულად,
19. ისრვის ისარსა, - ვიტყვი: "ის არსა ეფრემის ძირთა აღმორჩებულად, 20. ვინ ჴრმლითა ბადრობს, უშიშ-უკადრობს მტერთა სრვისათვის აღმართებულად". 9. 21. რომლისა ძემან, უბინდოდ მზემან, ლაშა-ყე გიმზო წარმართებულად, - 22. ვიტყვი: "მას მზესა! ვინ განუწესა ღმერთსა ღმრთისაებრ შეყვარებულად, 23. ძესა სანდომსა, ვახტანგის ტომსა, რომელ ენატრა მისად სწრებულად, 24. ვითა იწადა, რა დაიბადა სპარსთა სიმაღლე და-ცა-დებულად?" 10. 25. მით ლხინი თქვენი იყვეს საშვენი ალაბს-დამუშკოს დასულტნებულად; 26. მოწონეს თავი, ცნეს მათი ნავი მაშინ დანთქმისა მიახლებულად; 27. სწრაფით მოხარკე იქმნეს მოხარკე,თავის მმონები მით შეძლებულად. 28. თვით ამან დავით ქმნა, უნდოდა ვით, ურჩ-ქმნილთა ძებნად მოწოდებულად. 11. 29. ყარყუმს და არანს, მით ზედა არანს როსტომ ებრძოდა თვით შეძლებულად. 30. ყოვლითვე მჯობენ სძლო დიდად მჯობენ, ვინ ჩნდეს მას თემსა განმთავრებულად. 31. სხვაცა ჩანს მათი შარავანდ-მნათი მისგან ნაოტი დამონებულად. 32. მონებენ ზღვანი, სიტყვაცა-მავნი: არვინ ჩნდა თქვენად ასწორებულად. 12. 33. გამოჩნდა ზვავი, მძლედ ჰქონდა თავი, იბრდღვენდა მჴეცებრ განძვინებულად. 34. მდედრნი და ცუდნი, ძალ-შეუზღუდნი კაცნი რომე ყვნეს დატყვევებულად, 35. მათსა ძლევასა და აწ რჩევასა გაეამაყნეს ალაღებულად.
36. უთხარ მთავართა ესე: “ჰავართა მათ ზედა განმჴნდენ გასაჴრმლებულად!” 13. 37. ურიცხვი ერი, მოყმე და ბერი წამო-ცა-ვიდეს

ამჴედრებულად. 38. არ ზარ-მოსულსა ეთქვა მოსულსა: "ქაფარსა ნახავთ გაბასრებულად!" 39. იტყოდა: "ვჰკადრე, მე შევქმენ ადრე მათი ქვეყანა მოოჴრებულად". 40. რა გესმა მშვიდსა, საქმესა შვიდსა ჴელ-ჰყავ სიბრძნითა არ შფოთებულად.
14. 41. უბრძანე სპათა: “ლხინად ვლი სჯათა, რომლისაგან ვჩანთ ნათელ-ღებულად!” 42. განამჴნენ მჴნენი, თავის კლვად მთნენი, თქვენთა სჯულთათვის სისხლ-წამებულად. 43. დაასკვნეს ომი. წაუძღვა ლომი დავით დავითის მიბაძვებულად, 44. მჴნედ და სვიანად, აგარიანად;არა განრისხდა გაზი ვსებულად. 15. 45. ელნი ელნობდეს, ვინ სოგრატ ბრძნობდეს, იგია მისთვის შემსგავსებულად; 46. გინა უმიროს, გულსა უგმიროს, ვის ძალ-აქვს ცნობა განმარტებულად, 47. ანუ ენოსა. მე უენოსა რად ვინ მაბრალებს ვთქვა დაკლებულად? 48. მათ რომე წიგნნი გასცნეს ჟამისნი, მცნობნი მით იქმნენ განცვიფრებულად. 16. 49. მოუჴდეს ზედა, რა ზედი-ზედა ცხენს ლომი მელებრ დაჯაბნებულად, 50. მართ ვითა ნახეს, მით ივაგლახეს, თავი მცდრადა ქმნეს, ცნობა-ვნებულად. 51. მათგანვე ივნეს, მით განიბნივნეს, განდრკეს მეოტნი განრიდებულად; 52. თანა-მეყოფნი წარვიდეს მსრბოლნი, შეიქმნა შიში ზარ-აღებულად.
17. 53. მან იქალაქა. აღსრულდა აქა შენით აღთქმული თვით ქადებულად. 54. თქვენგანმან ოცმან, ბევრისა მჴოცმან, სძლო მათთა სპათა დამეტებულად. 55. არ იცის ერთ მან, ათასი ერთმან მით წარიქცივნა მიდევნებულად. 56. მოჰმადის ტომნი უკრავ-უომნი მოსრნეს, მოსწყვიდნეს განქიქებულად. 18. 57. აღივსნეს ტყვითა, ლარ-პირუტყვითა, არ დარჩა კაცი არ შოებულად. 58. ეზინკას მფლობი, არ შენაფლობი, სეგორს დამქცევად ჰგავს შესწრებულად. 59. უარ-ყვეს თნებით: “არ მოვეთ ნებით, ვიყავთ უნებლივ მო[ცთუ]ნებულად”. 60. გვესმინა, სითგან იქმნეს დღესითგან მოჰმადიანნი მოყვანებულად. 19. 61. ჩვენ, ერნი შენნი, შენ მიერ შენნი,ერთ-ჴმობით ვიტყვით განმარტებულად: 62. “რა არს-ქმნა იყოს, ვირე თვით იყოს, ღმერთმან თქვენცა გყვნეს ძითურთ გებულად”. 63. საულს მეფობა ართო, მეფობა დავითს მიჰმადლა შეფიცებულად. 64. შენგან იშვების, პირველ

შიშვლდების სამოთხესავე კვალად შვებულად.
II 20. 1. სიბრძნით ქმნა ღმერთმან, სამებით ერთმან, ცა და ქვეყანა - არს მეცნიარი! - 2. მნათობთა დასი, სხვა ბევრ-ათასი ჰაერი, ეტლი, ქართა მქნიარი. 3. დასდვა ბრძანება და ამცნო მცნება თვისად და თვისად შესაშინარი: 4.“აღრაცხენ ტომნი მცთომნი, უმცთომნი, უსიტყვ-მოსიტყვნი და მოუბნარი!”

21. 5. თამარ! შენ გიძნობ, ასულად გიცნობ: მზე დაუვალი, შუქ-მომფინარი! 6. მხიარულ იქენ! ნაქმარი გიქენ, გესმნეს ნატიფნი და მშვიდი, წყნარი, 7. ელვა-ეთერი და სიტყვიერი, დარმანის ველი, ედემს მაღნარი; 8. არს ცნობათ მოთხე, ვითა სამოთხე, ყლად წყალი მრწყველი, მუნვე მდინარი. 22. 9. სიუხვით ზღვებრი, სიმაღლით ცებრი, მდაბლად მოწყალე, ჭვრეტად ნარნარი, 10. მძლეთა მძლეველი, თვით უძლეველი, კედრით კედრამდის მძლედ სასმენარი - 11. ასეთი ესე არს ეს მოწესე, ჯვართაცა, ღმერთო, არ მომთმინარი. 12. დიდსა მსაჯულსა ამტკიცებს სჯულსა, ღმერთმან მით მოგვცა მისი საქნარი. 23. 13. კაცები გმონებს და გიპატრონებს ვეფხთა კლდოვანი, ლომთა შამბნარი, 14. არსნი მზედ გჴმობენ, შვიდნი გამკობენ, ვინცა შეგცოდა თავის საქნარი. 15. ვერ მიგწვდენ ქებად - სხდენ თვითვე ვნებად! - პლატონის ენა, დავითის ქნარი. 16.....
III 24. 1. თამარ წყნარი, შესაწყნარი, ჴმა-ნარნარი, პირ-მცინარი, 2. მზე-მცინარი, საჩინარი, წყალი მქნარი, მომდინარი. 3. მისთვის ქნარი რა არს? – ქნარი არსით მთქნარი, უჩინარი. 4. ვარდ-შამბნარი, შამბ-მაღნარი, ღაწვ-მწყაზარი, შუქ-მფინარი.

IV 25.1. ვინ არს ებანი? ვინ არსე ბანი, არა არს სათნი სახელოვნებად! 2. მან ცათა მარის, მანცა თამარის გან მზე აბნელა მაცისკროვნებად? 3. ადამეთ ერთა ადამ ეთერთა დასახა სახებრ მსგავსი პოვნებად. 4. არსა ღაღადი: "რად არს-ღა ღადი მზე შენგან მრთმევად უეტლოვნებად?!" 26. 5. შენ არე მთენი! შენ არე მთენი არ გგვანდეს შუქთა ჰაეროვნებად! 6. არა თუ ზევსი, არათ უზევსი, არ, შენ ხარ მნათი დაუყოვნებად! 7. მის მიერ მისად მისმი ერმისად, სხვათა მნათობთა მართ ბინდ-მჴდოვნებად. 8. არს ასულ-ტანი -

არსა სულტანი არა თუ შინა სამაროვნებად,
27. 9. არამედ გარე, არა მედგარე თვით და ხალიფას გამკიცხოვნებად. 10. მეტყვის მით ენოს, მეტყვის: "მითენოს წყვდიად, რომელ ჩანს ვარდი თოვნებად. 11. არ აქა, მანდა არ აქამანდა არა ნარგისთა შამბი მოვნებად". 12. ეგე ნათელი! ეგე ნათელი რა ნახოს, მზესა აქვს ბნელოვნებად. 28. 13. შენსა სადარსა! შენსა სადარსა ვერა ვსჭვრეტ ცხადად და ნაჴსოვნებად! 14. თქვენა ზენათა, მზეო ზენათა, თუმც ა მზე ეთერს ნამტკიცოვნებად... 15. .... 16. ....
V 29. 1. .... 2. .... 3. მაგრამ კალ, იბი, რადგან კალიბი შენთა შუქთა სძლევს შუქ-მტაცებარე. 4. ვინ ნახა სადა, ნასახად სად ა შენებრ ნათელთა ბნელი მცებარე? 30. 5. ანუ ვის ესმის, ან უვის ეს მის და არა იქმნეს განმცვიფრებარე? 6. მჭვრეტნი ვიტყვითა, მჭვრეტნი ვიტყვითა: "ანუ თუ სიზმრად მაოცებარე!" 7. ანუ ცნა ურად, ან უცნაურად სოფლისა წყალთა დამშვენებარე, 8. რადგანცა დახვალ, რადგან ცად ახვალ ზუალი, ეტლი, მთვარე მცებარე.
31. 9. რომელ ვანება, რომ ელვანება შენ ოდენ გქონდეს მაცისკრებარე! 10. არა გეთნია, არ აგეთნია მნათობნი, მით ვცნენ დამბნელებარე. 11. მანათო ვლითა, მანა თოვლითა ღაწვ-მულღაზარობს გამომღებარე. 12. ვინა ტრედია? ვინატრე, დია, ძე ღმრთისა შენდა მწედ მწოდებარე. 32. 13. ვის აქვს შენებრი დამამშვენებრი ქცევა, გონება, სული მწლფებარე? 14. ვინანი, სადა ვინ ანისადა მისთა მოყმეთა მარცხო მზღებარე? 15. წუხად ანელმან რა თქვას ან ელმან დღეს მუსულმანთა მოსათნებარე? – 16. აგარის ერთა სალმობიერთა სხვამცა ვინ იყო სრვად შემძლებარე? 33. 17. არ მით ავნებდა, არმით ავნებდა,რომე ჩანს ლომებრ შემძახებარე; 18. ოს დიდმან დავით ოს დიდ მან დავით ფარუხ შემუსრა წინამგებარე, 19. მანგლის პირითა მანგლის პირითა ოდენ მუნით ყო მეოტებარე, 20. შენ მისნი ერნი! შენ მისნი ერნი გარნისს მოგისხნა, მით გემქებარე. 34. 21. შამბთა ვით ისრი, შენგან ჩანს ნისრი შენებასავე ძრწოლად ებარე. 22. გამცრობს ერაკლე: სპარსთა ერ აკლე, მოსრენ, მოსწყვიდენ ანათებარე. 23.

წაუღე რანი, წა, უღერანი ყელსა დაასხენ ჩამომდებარე. 24. მიუშვენოდეს, მიუშვენ ოდეს ამბერდად, რა ვთქვენ, დვინის მებარე. 35. 25. თუღამე მთენი, თუ ღამე მთენი აქილოს ჰპოვნე, მამაკლე ბარე;

26. ვინ ეფრემს თვისობს, სიმჴნითა ისობს მბრძოლთა სისხლითა ჴმელთა მღებარე. 27. იგი ვარდ-გული, იგი ვარდ-გული, ხე ედემს რგული,ნაშენებარე. 28. ჯავარ მოწყალე, ჯავარ მოწყალე, თურქთა მრისხანედ შემრისხებარე. 36. 29. აქა მან დავით აქამანდა ვით, სხვამცა ვინ ჰგვანდა მეისრე ბარე? 30. ბერთა საჩვენი, ჭაბუკთა მლხენი, ძმათა შვებისა მოუკლებარე, 31. მეჯლისთა შინა, დიდებულთ შინა ლაშქართ სიუხვით მამთოვლებარე. 32. ბევრჯელ ნაყოფად არსმცა ნაყოფად ლაშა თქვენ მიერ ნამორჩებარე.
VI 37. 1. ახალო პირო, მძლეო ნოსრ ვითა, -ბრძენმან გასახა, ასურმა, ისო. 2. მჴნეო და გმირო, ბობქარ ოხრვითა ითხრის მგოდებმან ფლასურმა ისო, 3. ვაჲ გაუჴხშირო მტერთა მოსრვითა, შენი თქვეს: "შამი, ა სურმა ისო". 4. ესრე ატირო გულსა მოკრვითა, ჴრმალი მოფხვრისა ნასურმა ისო.

VII 38. 1. ჰე, ფილოსოფნი დაწყებად მყოფნი, გონება-ვრცელნი რიტორთა წვევად, 2. ელენთა შვილნი, ელადს სწავლილნი, ენა-მზეობდეს სიტყვათა რჩევად, 3. ფსალმუნთა მთქმენსა, შენსა სასმენსა ათძალი ჰქონდეს ქნარ-სიტყვა რევად, 4. ეგრეცა მსგავსად ვერ გძნობდეს გავსად, ფერო ეთერსა ელვათა სრევად.

39. 5. თუ ვისცა ვუქი შენი ჴმა-შუქი, ელვ ანუ მზევად, ანუ მთვარევად. 6. არა გაქვს ბნელი, ხარ საძებნელი ხვეჭით და ნდომით შენამართევად. 7. მესმა ათენით: თქვენ გაათენით, ცუდად გაიჭრნეს ღამეთა თევად 8. ზენით მნათობნი, ეტლთა მთიებნი, არ მათად სჭვრეტენ მართ ნამათევად. 40. 9. იტყვიან ფიცით: "რაც ოდენ ვიცით თქვენგან ნარბევთა სამყაროს რბევად, 10. ცისკრობს მოხედვა, მოკლის, მო ხედვა ალვისა მორჩთა რტოთა მორჩევად". 11. ამჴედრდეს ოდეს, სხვა ვინღა რბოდეს ნათლისა სხივთა დაუმალევად? 12. გაბაონს ისო რა გნახა, ისო ურჩთა გულებსა მახვილი ლევად. 41. 13. აჯა და ლოდნა! ამით ხვდა ლოდნა მის

განძევართა ელვათა ძევად. 14. უბრძანა აქარს: ”გაქვს! რაცა აქ არს, სათნოა ღმრთისა მით განრისხევად”. 15. რა ქმნა ის აჯა, ქოლვით ისაჯა მუნ მოხვეჭითა საჴმართა ზღვევად. 16. განატრო ელთა: უმძიმს ტროელთა არ შენთვის მკვდარ-ქმნა ელენთ სათნევად. 42. 17. ივდითის მწყდარი არს შვიდგზის მცდარი, რომე ჩანს შენგან არ მონაკვლევად. 18. სამფსონ პალატად ჩანს-ყე ღალატად, თავი დალითას განაპარსევად. 19. დორიადარა რად ვთქვა შენ დარად, ანუ დებორა გაგულქველევად? 20. არ ჰქონდა ნება, არცა შვენება ნათელთა შენთა დასამსგავსევად. 43. 21. იყო ეთერი, მაგრა ეთერი არა ჰყვა მასცა სულ-ნახუთევად.
22. რამინს უშენოდ სტკივის: უშენოდ შვრებოდა ვისის ნამიჯნურევად. 23. ოსან ოს რეტი არს შენამჭვრეტი, გმო თავის ბედი, თმო ნატანჯევად. 24. სალას სალმობად უჩნს-ყე დალმობად სხვათათვის ხელ-ქმნა ლხინ-უნახევად. 44. 25. უგავს შატბიერს, გულად ლაყბიერს, ანალათისა რად დაშვრა ძევად? 26. და სტირს კაენის – ეს, ვით კაენის ძმის მკვლელობისა დანაბრალევად. 27. ამან თავი რად, მართ აზავირად, შექმნა ლეილის ნამიჯნურევად, 28. ნებით რად არა შენ გემუდარა, ანუ სამონოდ მოგმართა ძლევად? 45. 29. წყალთა არსთასა, ძალთა სპარსთასა უძლოდ გიტყვიან, არ შეუძლევად: 30. ჴაფად დაგესხნეს, ქმრად რომე გესხნეს,აწ ძვალთა მათთა გაუჴდეს რყევად; 31. ერანს მფლობელი, შეუფლობელი ბობქარ გახადე ნაცარ-ნასხმევად, 32. ლომთა თავადად, თქმული ავადად სხვამცა ვინა ჩანს ხლათს ნამარხევად. 46. 33. ვიცით შარვანით, მყოფი არ ვანით, გაშას გასული ნაგაშპასევად, 34. სხვანი მრავალნი, დაუთვალავნი მდომელ-ტრფიალნი შვებისა წვევად. 35. უცხოთა მაგით, ჭვრეტითა შმაგით კალიბათა სჩან შეუსახევად, 36. ფერით ამო მზე, გონებად მომზე, სწორ-უპოვარი, წყალ-ჯავარ ქცევად. 47. 37. ლაღი მწყაზარი, არად დამზარი, რაცა ჴამს ურჩთა გარდასაჴდევად. 38. ითქმი უღამო, ტკბილი და ამო მოწყალებისა ნაუფსკრულევად.
39. სიბრძნითა სავსი, ყოლ არ მოთავსი, ვინცა იპოვოს ნაორგულევად. 40. არა მაგ ზნითა, არ ამა გზნითა მჭვრეტნი ვინ იყოს სხვა დაუწვევად? 48. 41. ი ცის კარებით იცისკარებით შენთა ბროლ-ვარდთა ზრო ნაფუნჩევად.

42. დრუნგილის ფიცრად, მტკიცედ საფიცრად შენი თავი ჩანს შუბლ-ნაელევად. 43. ატევრებ თმითა, სულისა დგმითა ანატრებ, გნახოს, ვინ განაძ ლევად. 44. ნაყბიერ პირსა, მზე-დანამჭვირსა, შვენის ნარგისთა განაცისკრევად. 49. 45. ა, გრძელობს ყელი, დაუნაყელი სული ვის შერჩა მახვილ-უკრევად. 46. თუ გიქო ტანი, მოწმობს სულტანი, არ დამაჩნდების ცუდ-ნაჭორევად. 47. ეთერთა მთენნი თქვენგან ნარცხვენნი შენვე გეძებენ ღონისა წვევად. 48. ლხინი ითხოვე, თვით რაღა ჰპოვე, გაუშვენ ჩინნი ეტლ-წანაგვრევად. 50. 49. იტყვიან მნახნი, ჴმა-მაღლად მზახნი: “ილვისოს ველსა ჰგავს ნაჯუფთევად”. 50. ღაწვთა არესა შუქნი მთვარესა, მელნისა ტბანი დგანან მორევად. 51. ჰე, ნახე სახე: შამბნარისა ხე ინდოთა ცვად ყონ ნამუხთალევად! 52. არ ძალ-მიძს ქება, მე დადუმება მით აღვირჩიენ აღვირ-ნასხმევად. 51. 53. თუ ძნობდეს ენოს, კვლა დაიყენოს პლატონ მუსიკი მწყობრ-შენასხმევად; 54. უჴმნა უმიროს, სამფსონ და კვიროს აწ შენთვის აღძრნა გამოსაკვლევად. 55. იპოვნენ მცდარად და ვერ მიმხვდარად შენის მსგავსების დასასახევად.

56. ნათელი უთქმან, შენვე დაგინთქმან, თვალნი ვერ გსახვენ სხივ-შესადგმევად.

VIII 52. 1. ასრე მეწყალი, რომე თვალთაგან ცრემლთა ნაკადი ღვარულად მოდის, 2. ვითა მოვკვდები, რომლის ჭირითა მაგალითები აღარ ითქმოდის, 3. შენთა მოყმეთა რა ჰქმნან, რომელთა დედა და მამა აღარა სმოდის? – 4. მუნ დაიჴოცნეს, სადა სახელი ქვეყანისაცა არა ისმოდის. 53. 5. შენ გულსა ესე იმედად უთხარ: "ვითამცა შორით კვლა მოვიდოდის". 6. მაღრიბსა დაყვნეს ჟამნი მრავალნი, აჰვაზს, მოსულსა ქვა-ოქრო ჰქონდის, 7. ანუ ხაზარეთს. ჩინთა და ხანთა გზა მოემოკლოს, მოისწრაფოდის, 8. კონსტანტინპოლის ნავნი ააგენ, ზღვა წყნარად იყვის, ტაროსი ჰქონდის. 54. 9. მობაღდადენი ბარდავს მოვიდეს, მახარობელი ჩვენთანა რბოდის; 10. ათი ათასი მარ-გაკვეთილი ბიბი მოჰყვანდის, მოეზაოდის. 11. აქლემთა ტურფათ მძიმედ ტვირთითა მონა-მჴევლები წინა უძღოდის. 12. შენ გაეგებო სურნელთა კმევად, მუჯამრი გქონდის, ალვა იწოდის. 55. 13. მარა მარმარნი მკლავნი მოგხვივნეს, სიხარულითა სული იწოდის. 14. მას

გაუმთელდეს გული მოკლული, აღარა ოდეს ლახვარს ისოდის. 15. ქაბასა მფლობი დიდი ემირი მას შიგან მთხრებლსა თვისად ისმოდის,

16. მოჰმადის ჴმობად, მიზგითად შესლვად, თაყვანის-ცემად მას შიგან გცოდის. IX 56. 1. ვიცი, გეწყალი: დამნთქამს მე წყალი, ნოეს ნაკადი, მოქცევი ღვარი. 2. რაღა კვლა მოვკვდე? თუ არა მოვკვდე, ვაჲ, მაგალითო, მე ოდენ ვარი! 3. ჩემსა მოყმესა, ლომთა მომმესა, ვის არად უჩნდის სახლი და კარი, 4. დამეტეს მქნელად: გაიჭრეს ველად, სადგურად ჰქონდის ლომთა შამბნარი. 57. 5. არვისად სწორად წავიდის შორად, ინდოეთს იყვის მისი საზღვარი. 6. ამოვლნის ინდნი, ხანნი და ჩინნი, არარად უჩნდის მას მათი ზარი. 7. ატალას მოჰყვის, ქვეყანას მოსცვის, არვისი ჰქონდის შესაპოვარი.

8. ხაზარეთს დაჰყვის, რუსეთსაც გაჰყვის, ზღვის პირით ქროდის ტაროსთა ქარი. 58. 9. წავიდის ჴმელსა, იონთა ველსა, მუნ, სადა მეფედ ზის კეისარი. 10. მოვლნის ქალაქნი, ზღვისა ალაგნი, სრულად ეგვიპტე, არაბთა მჴარი. 11. ამანს მოვიდის, თავი იდიდის, რა ჴამდის, მუნცა ქმნის იგ საქნარი. 12. მოიქცის გარე, მოძებნის მთვარე, შიშ-ჰაერ პირი, მნათობის დარი. 59. 13. მოჰყვანდის ქალი, საჩემო სძალი, მორცხვი, მორიდი, ბრძნად მოუბარი. 14. მოვლის სპარსეთი, სხვა ქმნის ასეთი, სულტანი ნახის ცათა მცთუნარი, 15. იგავნი უთხრნის, მეფენი უქნის, მათადვე სწორად მათი ლაშქარი. 16. მოყვასთა წინად პირი ქმნის შინად, ჩემთვის მოჰქონდის ჴმელთა ავარი. 60. 17. ოქროსა სწონდის, ტურფები ჰქონდის ფერად-ფერადი, მრავალი გვარი. 18. ჰყვანდის მოყმები, მონა-მჴევლები, თვალ-მარგალიტი, სურნელ-ამბარი. 19. ვერა შევიგნი, მოვიდის წიგნი, – მო-გლახ-ველოდი!დამეცის ზარი, 20. დამტყდიან ცანი! – ”კვლავ განვვლი ზღვანი”- დავრჩი უსულოდ, მართ ვითა მკვდარი. 61. 21. რა მას ვიგონებ, ვერას ვიწონებ, ველთა გაჭრასა ოდენ მზა ვარი. 22. .... 23. .... 24. ....

X 62. 1. გჴმობ, თამარ, მზესა, უმზესად ზესა, მით რომელ უცხო ხარ სახილველი, 2. უკლებლად სათნი გცისკრობენ ღაწვნი, გტურფობს

მოხედვა, ბროლ-ვარდობს ყელი. 3. გაქვს არსთა წყალი, - თვით მე გეწყალი, - მშვიდი და წრფელი მოსახვეჭელი. 4. განცვიფრდეს არსნი, ხმა-მაღლად მზახნი, ამას იტყვიან: "ჰე, საკვირველი! 63. 5. თუ არს მთოვარე, რად მზეობს არე? რად არა ოდეს შეიქმნა ბნელი? 6. ანუ თუ ელობს, რად დანთქმა გვღელობს, აწ მსწრაფლ გვეწევის შარავანდელი?!" 7. სამყარო სრული, ედემს ასრული ჩანს შვიდთა მნათთა მანათობელი. 8. ჴსნად ადამისად, შექმნად ამისად

უწოდა ღმერთმან, თვით აღძრა ჴელი. 64. 9. თუ არვინ იცის, მისებრ ვინ იცის მიწის ნაყოფი ეტლთა ამსლველი? 10. ბნელთა მთენოსა გკადროთ ენოსა, ანუ უმიროს ყობადთა მცნელი. 11. ანუ გთქვათ ისი: არს ბრძენთა თვისი, ასკილიპოსებრ გონება-ვრცელი! 12. არ გგვანდეს დარი, ხოსრო დადარი, საამ-აქილევ, დებორა ქველი! 65. 13. არცხვენ მოზეთა, მოსამომზღვრეთა ღმრთად ზევსის ნაქვსთა ვიეთთა მთხზველი. 14. მათ თუ ოცნებით, შენ ღმრთისა ცნებით ითქმი საწადად ყოველთა მთქმელი: 15. დადირთა მთოვნი, შენებრთა მჴცოვნი და მუსულმანთა სიმართლით მსრველი, 16. ურჩთა კლვად მკოდი, სულტანთა მგოდი, ხალიფას სვისა ჯავართა მშლელი.

66.17. ბობქარ რადა რბის? - დასდვას, დვინსა რბის, ოდესმე ლხინთა საზღვარი ბნელი. 18. სხვათა მძლევართა, ხარკთა მძლევართა ზედა სხვა შიში ჰმატს საშინელი, 19. რომელ დღეს ტაოს მოემატა ოს, ისპირს და შარვანს მოვლაა ძნელი. 20. მათ გულსა ალმით, მით გაგიალმით ქოსთავე თანა სანიჭ-საძღვნელი. 67. 21. არს ლხინთა მთმობი, მართ ვითა მგმობი, ეფრემის ძირთა ისართა მთლელი. 22. თუ ქებად თქვენად ბრძნად ქმნეს მათ ენა გამომეტყველებრ, რიტორებრ მთქმელი, 23. ბრძნად მაქებართა ვჭვრეტ მქიქებართა: “მა-შამსსა ჰგავსო” – მით გძნობდეს ელი, 24. ანუ რა გნახოს, რასა გასახოს ნათლისგან კიდე სხივ-განსაცდელი? 68. 25. იტყვის: "მწვავს მე ხებრ, მე მცქაფრობს მეხებრ დავით ძლიერი, მჴნე, უძლეველი, 26. წყნარი და მკრძალი, მოყმეთა ძალი, მეფეთა სკიპტრა – პორფირთა მცმელი". 27. თქვენი თქვა რიტოს: ”ჴმა ყოს, ვინ სჭვრიტოს: აქვსმცა

სუფევად ათასი წელი!” 28. სამებად ქსული საუფლო სული მისთვის მოგბერა, არს თქვენი მცველი!

XI 69. 1. .... 2. .... 3. მაშა, მეხელი, მაშა, მეჴელი, მით ვამგებლობდე, და-ცა-ვსცე ნალი! 4. ვინ აშენ ებრად, ვინ ა შენებრად თვალთ-შეუდგამი ნათლის მ[ფ]ენ[ალ]ი?

70. 5. ღმრთისაგან ეგე, ოს თამარ ეგე ნაჴელოვნებად მისადენალი, 6. ანუ შუქითა, მსგავსად უქითა, ბნელთა ცისკრულად გამათენალი; 7. არ ავი დია, ა რავი დია ვიცით ნახული და ნასმენალი! 8. ყოვლითურთ უკლი, ერთგულთა უკლი, ურჩთა კლვად ზინდანს შემაყენალი. 71. 9. მეფე მთავართა, მფლობი ჯავართა, სოფლისა წყალთა დამაშვენალი. 10. მიეც ქადილსა, სრულ-ჰყავ წადილსა ვახტანგს სწორებით შემას-მქენალი; 11. ბობქარ მგოდები, მცდრად ნაწოდები, დავითის ჴრმლით ა შემარცხვენალი. 12. მით გააშენე, მით გააშენე, რომელ გულითურთ მანაყე ნალი. 72. 13. მე ცად ვინები: მეცა დვინები!თქვენად ვქმნა ნებით, ვჩნდე მოჴსენალი: 14. მბრძოლთა მხარკემან გძღვნას მოხარკემან ელიჯად ოქრო დასატენალი. 15. არ ეც ნასარად, არ ეცნას არად: ხალიფას სისხლთა რად სდის ტენალი? 16. ბრძნად ლამაზ ენით ვინ ითქმის ზენით სწორუპოვარი, მძლედ საჴსენალი? 73. 17. მოემან გებით, მოე მანგებით ყავ ბაღდადიცა გასაჩენალი. 18. არსად არსა რა, არსად არს, არა, შენებრ უკლები და საჩენალი! 19. .... 20. ....

XII

74. 1. გულო, აბა, მო, დაუსაბამო, თამარ ვთქვა ნათლად დასაბამისად, 2. მზეებრ სავანე, სულის სავანე თან-განმწყოდ ძისად, სწორად მამისად! 3. ვძებნეთ ქნა რისთა? - დღე ბნელ ქნარისთა, მითვე ნათლითა დღე ქმნა ღამისად. 4. უმსგავსო პირი, იესეს ძირი ასულად ვიცნი აბრაჰამისად! 75. 5. ცად ქმნად უცადი არს განუცადი ღმრთივ განბრწყინვებად და კამკამისად. 6. მჭვრეტელთა ურჩი, ვარდი ნაფურჩი გამცდელთა შეიქმს მსგავსად დრამისად. 7. სამყაროდ ისრის, უწყალოდ ისრის, ქმნადთა

მცველია წარბ-წამწამისად 8. ზენათ ცხებული, გამრიცხვებული, მჯობი ყოვლისა მჴნეთა მამისად. 76. 9. ანათობს ის ოს, მით არცხვენს ისოს შუქის კრთომითა შეუდგამისად. 10. ზნედა სჭირს ესა: არ ეტყვის მზესა: "სამხარ მელოდე! სჩან მაღლოისად". 11. არ ენა, სული არენ ასული შემწედ მესიას აღნათქვამისად. 12. თვით დგას ეტლითა მსწრაფლ მომხვეტლითა აგარის ტომთა გულსა შხამისად. 77. 13. უცნი ავითა, უც ნიავითა საუფლო სული ჟამის ჟამისად. 14. მწადდა-რე ძნობა, ვრცელად განბრძნობა სამუსიკოთა შენასხამისად, 15. მით ვერ ვეგები, მით ვერ ვეგები პლატონისისა შენასხამისად, 16. რად არ აჩნია, რა მიაჩნია, ენა ვით სძლებდეს საქებარისად?

XIII

78. 1. შენ მწუნობი ხარ მნათობთა, არ ისასმენლებ, არიდენ; 2. შენ შუქნი ელვა-ეთერთა მზისა მწვერვალთა არიდენ; 3. შენ სისხლთა შენთა ურჩთასა უზღო-უმსგავსოდ არ იდენ; 4. არცა ნათლისა ისარი მჭვრეტთა გულებსა არიდენ!

XIV 79. 1. გვიან შენებრთა ძებნანი, რკინისა ჴამლთა შესხმანი. 2. შენთვის ჴმდა არისტოტელი, დიონოს წიგნთა შესხმანი, 3. მსგავსად აქილევ-ტროელთა უმიროსისგან შესხმანი, 4. ვერცა დამეტებს სოფოკლი,

არა თუ ჩემნი შესხმანი.

XV 80. 1. ვინ ჩნდა საწმისად, მსგავსად აწ მისად წინასწარ-მთქმელი მოსწავებულად 2. ცად, საყდრად, ღრუბლად, ღაწვ-ბროლ-ვარდ-შუბლად, თამარ, შენ გიცნობ განცხადებულად. 3. გიწოდა შენ თვის, როკვიდა შენთვის პირველი დავით განცხადებულად. 4. თვალად ძე მისი, შენ რა ემისი, სოლომონ გჴმობდა სახელდებულად: 81. 5. "ასულო ჩემო, მჭვრეტთა შემჩემო, სჩან სიკეთითა განშვენებულად!" 6. ფიცითა წამა, მისგან იწამა ღამე დღის-ფერად განბრწყინვებულად. 7. ვამცნი მსმენელთა, მოსათმენელთა ნიჭთა ვით მივხვდი შენთ ჴელთ გებულად.

8. უკვირდა შენი სიკეთე, შენი სთნდა ყოვლსა სულსა განკვირვებულად.

82. 9. მოწყალე სული, მშვიდ-წრფელ ასული გიცნა გონებით მისად ცხებულად. 10. მოუნდა არსთა, მიდთა და სპარსთა ერთ-სამწყსოობა ერთ-უფლებულად. 11. მოგყვა, მო, ნებად, შენდა მონებად აღძრნა ყოველნი თავდადებულად. 12. ვსჭვრეტ ნიშსა ცხადსა: თვით გულითადსა მისსა სახელ-სდვა მოწოდებულად. 83. 13. მე ვიტყვი ფიცით: "რაც ოდენ ვიცით, რად ვინ მაბრალობს ვთქვა დაკლებულად? 14. შენი სიშუქე რომელთა ვუქე, ვითამც ვინ იქმნეს მიბაძვებულად? 15. სცისკრობ შენ ნათლად, ბრწყინვალე სანთლად, მთიებნი რად ყვენ განქიქებულად? 16. აღმოშენებსა ვინ აშენებსა მორჩსა ახალსა აღმორჩებულად?" 84. 17. ნათელი დიდი რადგან დაბინდი, ვიცი არ ითქმი დაბნელებულად. 18. ედემურია, ვისცა სურია ანუ სხვავე ჰხვდეს შეძინებულად. 19. მე ვიცი, რომე დავამცირო მე, ვერავინ გბადრობს გასწორებულად! 20. გინა შობილი, ანუ სწრობილი შენგან ჩანს მთვარე დასაწყლებულად. 85. 21. ეჩვენებოდა, ეფერებოდა ეგ თქვენი პირი გაცისკრებულად! 22. მე რომ თქვენ გნახე, ედემის სახე, მართ სამოთხისა მიახლებულად, 23. ღონე ვიცადი, ვერ განვიცადი, შენსა შუქს ეყვის დარიდებულად. 24. ვნახე ინდონი, ვითა რინდონი, რომე ჩნდეს ზანგნი ალაღებულად.

86. 25. ვინ მელნის ტბებად გთქვეს დასახებად, გიშრისა სარო დანატრებულად, 26. სახედ გსახობდეს: "რა მზე ნათობდეს, მაშინცა ითქმის დაბნელებულად!" 27. ვინ გჯობს ბედითა? რად აბედითა მზე შენმან შუქმან დამეტებულად? 28. ვერვინ გიხილა, ნახვად გიხილა, ანუ გიჭვრეტდეს გარეტებულად. 87. 29. მე გული შენი ჩემად ვიშენი; რაღა მიიქცი, ვჩნდი ზარ-ღებულად. 30. არდი მეტია – მომკალ მე, დია! – ჩემი სიცოცხლე გაცუდებულად. 31. რომელმან ღამე-დღე ყო, თქვა: "ღამე ჰფენს შუქსა მზეებრ განათებულად!" 32. მოსეს ფიცარსა, მთას ნაფიცარსა, ეწერნეს თქვენი ძლევა გებულაღ!

XVI 88. 1. იგავთ დამწესი და გმირთა მწესი იესეს ძისა მით გძნობს ებანი. 2. ერმი რა გნახა, მსწრაფლ დაიზახნა შენგან უკუნმან კარის ღებანი. 3. ზევსმან მზედ გიცნა, სამყოფი გიქმნა, სელონის ეტლთა მოგირბევანი, 4.

ნარგისნი გიცნა, ზეცას გზა გიქმნა, თქვა: "გწყლიანობენ შენ ლომ-ნებანი".
89. 5. ა რეა! კრონოს ენა გარდმკონოს, ვარდთა გიდარნე ნაშვენებანი. 6. არ შენდა შექმნა, რაც ბრძენთა ექმნა თქვენზედ სიბრძნისა ჴელოვნებანი? 7. მამამან ძე ყო, ძემან უკლებ ყო, სულმან დაგისხნა სიწრფოებანი. 8. წამწამთა ხრანი ვისკენც ქმენ ცხრანი, ცხრა ათას ექმნეს ნატირებანი.
90. 9. იპოვნენ წმიდად, შეიცვენ დიდად სწორუპოვარნი სიტკბოებანი. 10. გტრფიალობს ლომი აბესალომი, ეფრემის ძირთა ვის გხვდეს თებანი. 11. ნებროთს სჯობს ძალად, – ვთქვა შიშით მკრძალად,– დებორს ჰმატიან ახოვნებანი. 12. დანთქა აბირონ, დათან საბირონ – ორგულთა დანთქამს ძლიერებანი. 91. 13. უკლებლობს ლაღი, მბრძოლთ გულის მდაღი, სპარსთა სისხლისა დანაკლებანი, 14. ბედ-დიდობს მრავლად, აქვს სვე დიდ ავლად, პონტოს ზღვისითგან არს უფლებანი. 15. უძრწის შამალი, მით თქვა: "შამ ალი!" მის კერძ მისტაცნა მცბიერებანი. 16. ევლტის ხალიფა, იტყვის შარიფა: “აწ გაგვიცუდდა სჯულის-დებანი”. 92. 17. თარშით და დალბით, ეგვიპტ-ალაბით
სძღვნეს ნიჭად თვალნი და მონებანი. 18. მცრობსა აქილევს, მბრძოლთა აქ ილევს, რა მძლედ ა, ვიდის მოჴსენებანი: 19. "ახალო ხვასრო, ბაღდადით სპარსო, ააელესო, დასვენებანი!" 20. რომელსა მშვიდნი ვერ გსწორვენ შვიდნი წყალ-ჯავარისა დაშვენებანი, 93. 21. უძლე ძლიერთა, ბევრთა სძლი ერთა, ოს ყვენ ბობქარის მეოტებანი. 22. ვახტანგის ტომსა, მას ვეფხებრ მხლტომსა, მზისა გშვენიან განშვენებანი. 23. არსად მოსრულნი, შენოდნად სრულნი არა ყვნა თქვენებრ განკაცებანი. 24. დიდად განძებად, თქვენ მისგან ძებად გენიშნეს ლაშას აღმორჩებანი. 94. 25. არს უშიშ, ვითა მისითა შვითა დაუკლებელნი სრულნი შვებანი,–
26. რიტორებრივცა თქვა: "ზენით ვინც ა, სხვათა ისართა და არს ებანი". 27. ენოს მწერლობდეს, უშურველობდეს, ვერცა მან სრულ-ყვნეს თქვენნი ქებანი. 28. ჰე, ფილოსოფთა, გონებად მყოფთა, ვერ შეუგნიან თქვენნი დრებანი.
XVII 95. 1. ისმინეთ, არსნო! ირწმუნეთ, სპარსნო! პირველითგანვე გვესწავა ღმრთებად: 2. "დასაბამითგან არ იყვნეს ცანი, ოდენ ქვეყანა

მყოფობდა ზღვებად; 3. მაშინ მან ერთმან უკლებმან ღმერთმან ერთი ბუნება ქმნა სამად თბებად. 4. არ უცხოთა მით სუფევითა თვით ჴელითა იწყო, უწოდა ძებად". 96. 5. გაუწყე საქმე: "ნივთთა შესაქმე სიტყვით ყო ხოლო თამარის ცხებად. 6. ნათლითა სრულ ყო, ედემს ასრულ ყო ღამეთა ნათლად, ბნელისა ცებად". 7. უკლები ესე არს გულსა მთესე შიშისა ღმრთისა დაუვიწყებად; 8. მაღალი, დიდი, უკლები, მშვიდი, წრფელი, უცრუო ცან უზაკვებად. 97. 9. ჯავარ მოცალე, ტკბილი, მოწყალე ყოველთა კაცთა განურისხებად. 10. ურჩთა მოგვიდებს. ცითა ნაწოდებს დავითს უწოდა მეფეთა ძებად. 11. ამან ეტლითა, მზის საჭვრეტლითა მთვარესა ლები ამატა ლებად. 12. მან ახოვანმან, მძლედ სახოვანმან ჴელ-ყო ისლამთა ცეცხლისა დებად. 98. 13. ჯაჭვ-ჭურთა მფრქველი გამოჩნდა ქველი და აქილევთა დაუწყო ძლებად;

14. მიწყივ ომითა დაუშრომითა თურქნი განასხნა დაუყოვნებად. 15. მან ათაბეგსა, ხვარაზმშა მდეგსა, კეთილ-განრჩევით სჯულ უდვა მცნებად, 16. კაცი ძლიერი, მჴნე, მეცნიერი, შემძლე მელიქსა თვალთა ფერებად. 99. 17. თვით ბრძენი წვართა, მით მოიწვართა მისდა დიდებად,გასულტანებად. 18. მოყმე სვიანი, იესიანი ლაშა აძებნა ლხინად და შვებად. 19. შიშითა მკრძალი, ვაზირთა ძალი მოგზავნა დიდთა ცხენთა ძღვანებად; 20. უდრი ითხოვა, მზე მოითხოვა ბნელისა კართა ნათელთა ცებად. 100. 21. ვერა დამატონ სოგრატ და პლატონ, ძნობდეს [ორნივე] ეფრემის წყებად. 22. აპეტოსესგან მოპოვნებულ არს ქვეყნისა ზომა ქალდეველებად, 23. ვარსკვლავთ აღრიცხვა – – ზოროასტროსგან; ვერცა მათ ჴელ-ყვეს შენდა დარებად. 24. არისტოტელმან მეძიებელმან თავი თვით მისცა საძიებელად.

XVIII 101. 1. ვთქვი შიშით მკრძალმან: საღმრთომან ძალმან მობერა სიონს ბრძნად მეცნიერსა; 2. მუნ თქმული მან ცნა, მაუწყა-მამცნა, მისა გასწავებ და მის მიერსა. 3. ფილოსოფოსნი, წინასწარ მგრძნობნი, იტყვიან ჟამსა შესაქმიერსა: 4. ვირე მოხვალო წადთა მიმყოლო, ღმერთსა თუ უნდეს სრულ-მყოფიერსა. 102. 5. დასაბამს დადრკა, ცხადად არ დადრკა რისთვის მიდრიკა მისგან მიერსა?

6. არამედ თვისსა ერსა და თვისსა მიდრკა მისდამი სალმობიერსა. 7. ეწოდა მამა, ძე ეთამამა,სული ეწრფელა მთავრობიერსა. 8. სიტყვით ყვნა წყალნი, ზეცისა ძალნი დაბადნა ხანსა ერთ-წამიერსა. 103. 9. სთნდა შექმნა ცისა შვიდ-სვეტ-მტკიცისა ერთ-არსებასა სამ-სახიერსა. 10. მოსწონდა ღმრთობა, წინა-განწყობა ღმრთისა სატანას სალმობიერსა. 11. ქმნა ღმერთ-მთავარმან და მეუფემან: არ დაეფარა გულთმეცნიერსა. 12. ზეცით იოტნა, ამით იოტნა, მისცა ნაყოფსა მას სიტყვიერსა. 104. 13. უკუნთა მთენი, მზე-მთოვარ მთენი მნათობ-ჰყოფს ყოვლსა ქვეყანიერსა. 14. მითა ქმნა სწადა: ადამ მიწადა შექმნა სახესა თვით სახიერსა. 15. მის თანა გვერდით ყოფად მის გვერდით ევა უცხოვლა სულ-ცხოვლიერსა; 16. ამცნო: "მის ხისა განმარისხისა შორს გქმნა ნაყოფსა მას მანკიერსა!" 105. 17. იწყო მაცთურმან მტერ-უკეთურმან წვევა ჭამადსა მოსამშიერსა. 18. მზაკვრებ ლაღნა მით, განქიქნა ამით, ღმერთმან თქვენ მსგავს-გყვნა გულისჴმიერსა. 19. მითვე გვეუფლა ჩვენ დამონება, ცოდვისა კაცთა, ამ სოფლიერსა. 20. გამოგვაყენნა საშვებლისგანა, მიგვცნა უფსკრულსა უნათლიერსა. 106. 21. შემართეს მართა, ერჩდეს მათ მცთართა, სცვალეს კურთხევა, უპოვეს ერსა, 22. უსმინეს მტერსა,სამოთხის გველსა, იმოსდეს ტანსა მადლ-მოსიერსა.

23. ვინ შექმნა ევა, განწყრომით სწყევა, ქვეშე ყო ჴელსა ადამიერსა; 24. რისხვით უბრძანა: ”და აწ შენც სცანა: პურსამც შენსა სჭამ ნაოფლიერსა!” 107. 25. დასწყივა მტერი, საჭმლად სცა მტვერი, თქვა: ”ერთი თავსა და გველი ბრჭალსა”. 26. უმზირდეს მტერსა, გამოეჴვნესა სამოთხესა მას საშვებიერსა. 27. მაცთურმან ომად დაუწყო ცთომად წამსა ხუთათას ხუთასიერსა. 28. ვინ კაცი იწყო, თვით ნანვად იწყო, განზრახვით ის სჯის მოსპოლვიერსა. 108. 29. მისისა მჴნისა ქმნად კიდობნისა ნოეს უბრძანა ქმნად, გონიერსა. 30. იძია შური, მით მოსრნა სრულნი არსნი ურჩებით განდგომიერსა. 31. წყლით რღვნისა შთვილნი კლვად შექმნეს, შვილნი დაუკლნეს მტერსა მანქანიერსა. 32. მითვე წესითა დაუწესითა მაცთურთა იწყეს საძებნიერსა. 109. 33. მყოფსა სიტყვითა ტყვიან, ვიტყვითა თავითა ყოფად აღნათქმიერსა. 34. წყრებოდა, თუცა დავითს ეფუცა მისთა

თესლთაგან საშობიერსა. 35. იწყო ნიშისა ქმნად საშიშისა, მის კერძ ვერ მართებს ჴსნა მიწიერსა: 36. მკვდართა აღმდგენი, ბრმა-კოჭლთა მდგენი სრულად უვნებლად საწესიერს ა. 110. 37. თავს იდვა ვნება, ყო მიდევნება, მოკლა სიკვდილი, სძლია ძლიერსა – 38. ადამ პირველსა, შეუჭირველსა სუფევასავე ღირს-ყო ციერსა. 39. ღირს-ყვნა წარმართნი, წინა-წარმართნი საქმესა ღირს-ყვნა მას მადლიერსა.
40. ყო-ღა მოზენით, მოხედა ზენით თამარ შუქ-მფენსა, ნათელიერსა. 111. 41. მისცნა დავალნი, ჴმელთა დავალნი, სკიპტრა-მპყრობელ ყო არსთა მიერსა. 42. სიტყვითა მრჩევსა, ელვათა მრჩევსა სცისკრობს მოხედვა მონაჴმიერსა. 43. მტკიცედ აქვს სჯული, ჩანს მართლ-მსაჯული, მას რომ უჴმობენ ღმრთის სახიერსა. 44. უძრწის ჰავარი, სტურფობს ჯავარი მშვიდსა და წრფელსა და ლმობიერსა.